

іншій статті балансу і безумовно аналізувати ці зміни для подальшої оцінки економіки підприємства.

Бухгалтерський баланс дає можливість лише на підставі вивчення його статей одержати доволі значний обсяг інформації про підприємство. Аналіз балансу дозволяє об'єктивно оцінити ефективність господарської діяльності, виявляти невикористанні резерви підприємства, приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Підсумовуючи викладене можна стверджувати, що бухгалтерський баланс характеризує господарські засоби підприємства у двох напрямках – зі їх складом та джерелами формування. Доволі значна деталізація статей балансу дозволяє встановити значну кількість взаємозв'язків на рівні підрозділів підприємства, груп статей балансу та відповідно аналізувати та контролювати їх. Інформаційні можливості балансу є важливим елементом побудови ефективної системи управління суб'єкта господарювання.

УДК 621:326

Ольга Процик, магістр

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВНА МЕТА ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. В статті розкрито роль прибутку у функціонуванні та розвитку підприємства, обґрунтовано оптимальний розмір прибутку підприємства, запропоновано шляхи максимізації прибутку в розрізі різних аспектів функціонування та розвитку підприємства.

Ключові слова: *прибуток, підприємство, управління прибутком, формування прибутку, розподіл прибутку, використання прибутку, рентабельність, максимізація прибутку.*

Olha Protsyk

PROFIT OF ENTERPRISES IS MAIN PURPOSE OF ITS ACTIVITY

Abstract. The role of enterprises profit is exposed in functioning and development of enterprise. The ways of profit maximization are offered in the different aspects of enterprises activity.

Keywords: *income, enterprise, profit management, forming of profit, profit-sharing, using of profit, profitability, maximization of income.*

У процесі становлення ринкових відносин в Україні всі ланки фінансової системи опинилися у глибокій кризі. І тому необхідним є аналіз показників прибутковості діяльності підприємства з метою запобігання його банкрутству і для подальшої успішної діяльності з перспективами виходу на міжнародні ринки і тим самим підвищувати авторитет держави.

Розмір отриманого прибутку має вагоме значення в діяльності підприємства. Він впливає на формування фінансових ресурсів підприємства, збільшення його ринкової вартості підприємства, ефективність виробничої діяльності, економічний розвиток держави.

В умовах ринкової економіки прибуток на рівні підприємства виступає як безпосередня мета виробництва, що зумовлено притаманною капіталу тенденцією до самозростання.

Прибуток називають об'єктивною економічною категорією товарно-грошових відносин, важливим фінансовим синтетичним показником діяльності підприємства, а також джерелом фінансових ресурсів підприємства, які відіграють вирішальну роль у фінансовому забезпеченні підприємницької діяльності.

Прибуток - це кінцевий фінансовий результат від здійсненої підприємством підприємницької діяльності.

Роль прибутку можна сформулювати таким чином:

- прибуток виступає головною метою підприємницької діяльності і є основним елементом, який спонукає до ведення господарської діяльності;
- прибуток слугує основним критерієм оцінки ефективності діяльності підприємства;
- прибуток є головним джерелом зростання ринкової вартості підприємства та приросту активів;
- прибуток виступає джерелом подальшого розвитку підприємства;
- прибуток є основним внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів;
- прибуток є джерелом формування фондів стимулювання;
- прибуток виступає критерієм доцільності при впровадженні нових бізнес-ідей;
- прибуток виконує соціальну функцію, шляхом задоволення соціальних потреб суспільства;
- прибуток є інструментом розподілу чистого доходу суспільства між підприємством та бюджетом;
- прибуток підприємств створює передумови для економічного розвитку суспільства в цілому.

Прибутковість підприємства розглядається не тільки як основна мета, але і як головна умова ділової активності підприємства, як результат його діяльності, ефективного здійснення своїх функцій щодо забезпечення споживачів необхідними товарами відповідно до наявного попиту на них. Залежно від місця підприємства на ринку, наявності ресурсів, тривалості періоду основна мета може бути конкретизована. У довгостроковому періоді це буде досягнення максимального прибутку, у короткостроковому - необхідного прибутку за певних обсягах діяльності, і в усі періоди - забезпечення конкурентоспроможності підприємства. При цьому максимізація прибутку в довгостроковому періоді можлива лише при поетапному досягненні певних необхідних розмірів прибутку.

Обґрунтування оптимального розміру прибутку підприємства передбачає:

- визначення обсягу товарообігу, при якому можливе отримання цільового прибутку;
- розробка цінової політики та стратегії;
- формування асортиментної політики (визначення оптимальної товарно-групової структури, відповідної попиту населення і забезпечення досягнення обраної мети);
- формування ресурсної політики (товарне забезпечення, трудові, матеріальні та фінансові ресурси);
- управління валовими доходами;
- використання можливостей ефективного розміщення грошей;
- управління витратами обігу;
- оцінка відповідності можливостей отримання прибутку з її оптимальною величиною.

Виконання цих пропозицій значно збільшить прибуток на підприємстві. Необхідно, щоб підприємство більше часу приділяло таким напрямкам, як реалізація та збут продукції, оскільки потреби та вимоги споживачів стають дуже індивідуалізованими, а ринки дуже різноманітними за своєю структурою.

Максимальне отримання прибутку частіше за все пов'язується зі зниженням виробничих витрат. Але, в умовах, коли самими витратами підприємство може керувати, ціна на кожен вихідний матеріал (ресурс) практично некерована, в умовах інфляції, підприємство вкрай обмежене у можливості знижувати виробничі витрати, досягаючи таким шляхом збільшення прибутку.

Проведене дослідження шляхів нарощування прибутку підприємств дозволяє зробити ряд висновків. По-перше, будь-яке підприємство, незалежно від форми власності, виду діяльності зацікавлене у отриманні прибутку, який виступає джерелом його подальшого розвитку. По-друге, для підприємства більш важливим є підвищення прибутковості у довгостроковій перспективі, а ніж у короткостроковій, адже це підкреслює стабільність не лише його функціонування, але й розвитку також. По-третє, ріст прибутку дозволяє постійно оновлювати техніко-технологічну базу виробництва, мотивувати персонал підприємства працювати більш ефективно, розширяти сфери впливу та ін.

Важливо, щоб всі заходи, що проводяться підприємством щодо зростання прибутку (при використанні всіх можливостей), сприяли досягненню найважливіших цілей розвитку підприємства.

УДК 368.013

Мирослав-Степан Романюк, магістр

Тетяна Винник, к.е.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

АНАЛІЗ СТРАХОВОГО РИНКУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Анотація. Розглянуто етапи розвитку та проблеми вітчизняного ринку страхових послуг. Виявлено вплив страхування на економіку України.

Ключові слова: *страховий ринок, «life» страхування, «non-life» страхування.*

Myroslav-Stepan Romaniuk, Tetiana Vynnyk

ANALYSIS OF INSURANCE MARKET AND ITS IMPACT ON THE ECONOMY OF UKRAINE

Abstract. The stages of development and problems of the domestic insurance market. The influence of insurance on the economy of Ukraine.

Key words: *insurance market, «life» insurance, «non-life» insurance.*

Страхування як сектор національної економіки є своєрідним барометром її розвитку, оскільки суттєво впливає на соціально-економічну стабільність суспільства, входить до переліку проблем, безпосередньо пов'язаних із питаннями фінансової безпеки країни. Разом з тим, розвиток страхового ринку залежить від соціально-економічного розвитку держави.

Динаміка розвитку страхового ринку України є традиційно низькою, порівняно з країнами розвинутої ринкової економіки. Так, страхуванням життя в нашій країні охоплено лише 6% населення, страхуванням від нещасних випадків – 7%, захисту будівель приватного сектору – 1%, страхуванням автомобілів – 12%, обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів перед третіми особами – лише 69%, в той час в Росії та Білорусії даний показник становить 95%. Більше того, ліміти відповідальності вітчизняних страховиків за відшкодування шкоди потерпілим внаслідок ДТП є найменшими в Східній Європі.